

Aika 27.10.2026, klo 16:00

Paikka Kaupungintalo, Kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

- § 88 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 89 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 90 Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 91 Ajankohtaiskatsaus**
- § 92 Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvitys**
- § 93 Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmaraportti tammi-elokuu 2026**
- § 94 Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoukset kevätkaudella 2027**
- § 95 Tampereen kaupungin esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2027–2028**
- § 96 Tampereen perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutokset 28.10.2026 alkaen**
- § 97 Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma 28.10.2026 alkaen**
- § 98 Nuorisovaltuuston aloite koululuokkien koon kasvattamisen vaikutuksista sisäilmaan**
- § 99 Oikaisuvaatimus esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuspaikan myöntämisestä**
- § 100 Tiedotusaineisto**
- § 101 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Osallistujat

Jussila Anne-Mari, puheenjohtaja
Lindberg Nina, 1. varapuheenjohtaja
Herrala Leeni, sihteeri
Ahola Mari
Halme Taimo
Halonen Elmer
Hanhela Milka
Holmqvist Ronny
Kujansuu Sonja
Markkula Maria
Moisio Jani
Ojalammi Ulla, Perusopetuksen johtaja
Penttilä Aino, Viestintäpäällikkö
Rasimus Elli, Varhaiskasvatusjohtaja
Savisaari Lauri, Johtaja
Talonen Antti
Törmikoski Veera
Virolainen Atte

§ 88

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 89

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Antti Talonen ja Veera Törmikoski (varalle Taimo Halme ja Milka Hanhela).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 2.11.2026.

§ 90

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätösehdotus

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- § 91 ajaksi opetusjohtaja Mari Palviainen ja strategiacontroller Lotta Harsunen
- § 92 ajaksi koordinaattori Elina Kalliohaka

§ 91

Ajankohtaiskatsaus

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus lautakunnan ajankohtaisiin asioihin:

- Lukeva Tampere -kokonaisuus (Mari Palviainen)
- Perusopetuksen ryhmä- ja luokkakoot lukuvuonna 2026–2027 (Ulla Ojalammi)
- Perusopetuksen kieltenopetus ja kielitarjonta (Ulla Ojalammi)
- Varhaiskasvatuksen kuutoskaupunkien vertailu (Elli Rasimus)
- Lähetekeskustelu lautakunnan vuosisuunnitelman 2027 valmistelusta (Lotta Harsunen)

§ 92

Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvitys

TRE:1342/10.03.07/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalliohaka Elina

Valmistelijan yhteystiedot

Koordinaattori Elina Kalliohaka, puh. 040 486 4918 ja hankearkkitehti Arto Huovila, puh. 040 642 7519, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvitys hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi.

Perustelut

Järvensivun koulu sijaitsee osoitteessa Pöllöntaival 1. Koulun tontin kiinteistötunnus on 837-130-454-2. Etäisyys keskustorilta Järvensivun koululle on noin 3,5 km. Vanhojen koulurakennusten bruttopinta-ala on yhteensä 2 509 m². Suunnitelman mukaisen kahden puukoulun ja uudisrakennuksen bruttoala on yhteensä 2 970 brm².

Järvensivun koulun puurakennuksista ensimmäinen on valmistunut 1909 ja toinen vuonna 1911. Kolmas koulurakennus on vuonna 1955 valmistunut tiilikoulu, jonka käytöstä jatkossa luovutaan ja se erotetaan omaksi tontiksi asemakaavamuutoksella. Päiväkodille on suunniteltu uudisrakennus.

Palveluverkkosuunnitelmassa (kaupunginhallitus 13.4.2026 § 129) Järvensivuun on esitetty pientenlastenyksikkö, jossa on noin 50 luokkien 1–2 oppilasta ja 25 esiopetuksen oppilasta. Päiväkotiin sijoittuu 5 lapsiryhmää, joissa on yhteensä 100 lasta.

Koulun toiminta on ollut vuodesta 2017 asti väistötiloissa sisäilmasyistä. Päiväkoti toimii nykyisissä tiloissa Järvensivulla uuden yksikön käyttöönottoon saakka. Nykyisten rakennusten käyttöönotto edellyttää laajaa perusparannusta, jossa korjataan rakenteet ja uusitaan tekniset järjestelmät. Järvensivun koulun tontilla on vireillä asemakaavamuutos (nro 9005, TRE:2405/10.02.01/2024), jonka luonnosaineisto oli nähtävillä 26.3.–16.4.2026. Aikataulun mukaan asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville syksyllä 2026. Aikataulun mukaan asemakaavaehdotus valmistuu syksyllä ja asemakaava hyväksytään loppuvuodesta 2026. Asemakaavamuutoksella tiilikoulun käyttötarkoitus muutetaan asumiseen ja lisäksi tontille osoitetaan lisärakennusoikeutta asuinrakentamiselle. Asemakaavan tavoitteena on vanhojen puurakennusten rakennushistoriallisten, kaupunkikuvallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaaminen.

Ilmastostrategia

Hankkeen toteutus nivoutuu Tampereen kaupungin strategiaan tavoitteisiin ja ilmastotyöhön käyttämällä elinkaaren hiilijalan- ja -kädenjälkilaskelmia sekä ilmastoriskien arviointia suunnitteluratkaisujen ja materiaalivalintojen tukena. Hankkeen vähähiilisyyteen vaikuttavat keskeisesti uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkaiden rakenteiden käyttö, hiililaskentaan perustuvat rakennusmateriaalit sekä tilatehokkuus.

Tilan tarve

Koulun rakenteellinen mitoitus on 75 oppilasta (luokat 0–2, 25 oppilasta / perusopetusryhmä), josta esiopetuksen osuus on yksi ryhmä (25 esioppilasta). Päiväkodin mitoitus on 5 ryhmää eli 100 lasta. Suunnitellut tilat mahdollistavat oppilasmäärien vuosittaisen vaihtelun.

Koulun toiminta sijoittuu isompaan puukoulurakennukseen. Pienempään puurakennukseen sijoittuu monitoimitila sekä henkilökunnan ja hallinnon tiloja. Päiväkodin tilat ja yhteiskäyttöiset ruokala ja liikuntasali sijoittuvat uudisrakennukseen. Tilaohjelman mukainen toimintojen tilantarve hyötyalana on yhteensä 1 711 m^2 . Rakennuksen vuokran maksun perusteena on huoneala 2 303 m^2 . Lisäksi mahdollistetaan tilojen iltakäyttö alueen asukkaille ja muille toimijoille.

Aikataulu

Hanke on esitetty investointiohjelmassa vuosille 2027–2030. Hankesuunnitelma valmistellaan hyväksyntää varten toukokuussa 2027 ja toteutussuunnittelu käynnistyy kesäkuussa 2027. Rakennustyöt on suunniteltu alkaviksi lokakuussa 2028 ja niiden on määrä valmistua toukokuussa 2030. Rakennuksen käyttöönotto on aikataulun mukaan elokuussa 2030.

Hankkeen toteuttamiseen liittyvät tiedot

Tontin koko on asemakaavamuutoksen jälkeen arviolta 7236 m^2 . Tontti rajautuu eteläsivultaan lidesrantaan, länsipuolella on rajana Pöllöntaival, pohjois- ja itäpuolella rajana on Puhontaival. Tonttiliittymä osoitetaan Puhontaipaleelta tontin länsipuolelta. Päiväkotipihan koko on noin 1563 m^2 (noin 15,6 m^2 / lapsi). Koulun pihan koko on 1940 m^2 (25,9 m^2 /oppilas). Piha-alueella säilytetään olemassa olevia puita ja istutetaan uusia riittävän isokokoisia puita. Puiden lisäksi pihalle sijoitetaan katoksia, joilla mahdollistetaan toiminta pihalla myös kuumina päivinä. Pihan toiminnot suunnitellaan siten, että niitä voidaan hyödyntää myös ilta-aikaan. Pihan pintamateriaaleina käytetään sisäänkäyntien lähialueilla sidottuja materiaaleja. Pihan välineet ja varusteet tarkennetaan hanke- ja toteutussuunnitteluvaiheessa, jolloin henkilökuntaa sekä oppilaita ja lapsia voidaan osallistaa suunnittelussa.

Kevyen liikenteen yhteydet koululle ovat hyvät. Koululle kuljetaan Pöllöntaipaleen kautta, joka on kävelyn ja pyöräilyn alueellinen pääreitti. Lähin joukkoliikenteen pysäkki sijaitsee lidesrannassa noin 100 metrin päässä. Tontille sijoittuvat saattopaikat sijoitetaan Puhontaipaleen alkupäähän katualueesta erotettavalle pysäköintialueelle. Huoltopiha

sijoittuu rakennuksen pohjoispuolelle. Autopaikkoja on osoitettu saattoliikenteelle 8 kpl ja henkilökunnalle 9 kpl. Polkupyöräpaikkoja tontille sijoitetaan 60 kpl, joista osa on katettuja. Henkilökunnalle osoitetaan katettuja polkupyöräpaikkoja noin 32 kappaletta.

Rakenteiden, rakennusosien ja teknisten järjestelmien valinnoissa huomioidaan koko rakennuksen elinkaaren aikainen energiankulutus ja käyttökustannukset. Rakennuksen energiatehokkuuden tavoitetasoksi asetetaan E-luvuksi 85 (kWhE/m² vuosi), joka vastaa päiväkodeille ja opetusrakennuksille määriteltyä energiatehokkuusluokkaa A.

Investointi- ja käyttökustannukset

Esiselvitysten perusteella tehdyissä laskelmissa on päädytty kustannusarvioon 12 229 000 euroa (4118 euroa/brm²). Hintataso on Haahtela-indeksi Tampere 108,0 / 1.2027. Jatkosuunnittelussa kustannuksia pyritään alentamaan muun muassa tilankäytön ratkaisuja tehostamalla. Koko hankkeen aiheuttamat vuokratulot ovat: pääomavuokra on 733 740 euroa / vuosi (26,21 euroa/m²/kk), kiinteistönhoito (sisäiset vuokralaiset) 81 612 euroa/vuosi (3,00 euroa/m²/kk), kiinteistönhoito (Pirkanmaan Voimia Oy) 7 128 euroa / vuosi (9,00 euroa/m²/kk), kunnossapito 41 994 euroa / vuosi (1,5 euroa/m²/kk) ja tontinvuokra 32 039 euroa / vuosi (1,14 euroa/m²/kk). Kaikkien rakennusten vuokra on yhteensä 896 514 euroa / vuosi (32,03 euroa/m²/kk). Keittiön laitteet ovat Pirkanmaan Voimia Oy:n oma investointi. Ne kuitenkin kilpailutetaan osana kokonaisurakkaa ja laitehankinnan lisäksi Voimia osallistuu rakennuttamis- ja rakennuskustannuksiin keittiön osalta. Keittiölaitteiden kustannusarvio on noin 125 000 euroa (alv 0%), ja arvio sisältää myös rakennuttamis- ja rakentamisen kustannukset.

Kustannustarkastelu

Suunnitelman mukainen kustannusarvio on noussut investoinnin alustavaan arvioon verrattuna, koska rakennuskustannusindeksi on noussut 8 %. Rakennusten laajuus on pääosin tilaohjelman mukainen, mutta rakennushankkeen laajuus on tarkentunut suunnittelun aikana ja teknisten tilojen osuuden huomioiminen on lisännyt laajuutta. Alustava arvio oli laskettu neliökustannuksella 3 700 euroa/m², kun tehdyn kustannusarvion mukaan korjauskustannukset ovat noin 5 400 euroa/m² ja uudisrakennuksen kustannukset 3 885 euroa/m². Kustannuksissa ovat mukana hankevaraukset, jotka ovat vanhojen rakennusten osalta 20 % ja uudisrakennuksen osalta 10 %. Kustannuksissa on huomioitu muun muassa piharakentamisen kustannukset, pihaa rajaava meluaita, uudisrakennuksen paalutukset ja tuulettuvan alapohjan rakentaminen.

Elinkaarikustannukset ja hiilijalanjälki

Rakenteiden, rakennusosien ja teknisten järjestelmien valinnoissa huomioidaan koko rakennuksen elinkaaren aikainen energiankulutus ja käyttökustannukset. Tarveselvitysvaiheen suunnitelmien pohjalta arvioitu rakennusten elinkaarikustannus on yhteensä 50 vuoden arviointijaksolla 24 781 331 euroa. Järvensivun päiväkodin uudisrakennuksen hiilijalanjälki

on vuodessa lämmitettyä nettoneliötä kohti 18,7 kgCO₂e/m²/a. Puukoulu 1 rakennuksen hiilijalanjälki on vastaavasti 15,3 kgCO₂e/m²/a ja puukoulu 2 rakennuksen hiilijalanjälki on 19,3 kgCO₂e/m²/a.

Toiminnan kustannukset

Varhaiskasvatuksen henkilöstökulut kasvavat hieman, sillä uusi päiväkotitoi on suurempi kuin nykyinen Järvensivun päiväkotitoi. Uuteen yksikköön tulee sen vuoksi lisää henkilöstöä. Henkilöstökustannukset varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien sekä avustajan osalta ovat vuodessa yhteensä noin 725 800 euroa. Koko hallinnollisen yksikön yhteisiä varhaiskasvatussyksikön johtajan, apulaistohtajan, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan) palkkoja ei ole tässä mukana. Aineet, tarvikkeet ja tavarat varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta ovat noin 36 750 euroa (294 euroa/lapsi/vuosi) ja muut kustannukset noin 61 250 euroa (490 euroa lapsi/vuosi).

Perusopetukset kustannukset ovat osa Sammon koulun kustannuksia, niihin ei ole tulossa muutoksia. Järvensivun opettajien ja koulunkäynnin ohjaajien palkat ovat yhteensä noin 225 000 euroa/vuosi.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat noin 14 950 euroa (299 euroa/oppilas/vuosi) ja muut kustannukset noin 32 000 euroa (640 euroa/lapsi/vuosi).

Vuoden 2029 vuosisuunnitelmassa tulee huomioida ensikertaisen kalustuksen kustannukset, jotka ovat perusopetuksen osalta noin 106 250 euroa (2 125 euroa/lapsi). Summasta 65 % eli 69 063 euroa on varsinaista ensikertaista kalustamista (irtokalusteita) ja 35 % eli 37 187 euroa on varaus käyttötalousiin, sisältäen muun muassa tarvittavat ICT-hankinnat.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta ensikertaisen kalustuksen kustannus on 265 625 euroa (2125 euroa/esioppilas). Summasta 65 % eli 172 656 euroa on varsinaista ensikertaista kalustamista (irtokalusteita) ja 35 % eli 92 969 euroa on varauksena käyttötalousiin, sisältäen muun muassa tarvittavat ICT-hankinnat.

Päiväkotien ateriat- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä vastaa Pirkanmaan Voimia Oy. Palvelut tuotetaan joko Pirkanmaan Voimia Oy:n omana tuotantona, ostopalveluna tai näiden yhdistelmänä.

Järvensivun päiväkodin ja koulun keittiö toimii palvelukeittiönä. Palvelukeittiössä valmistetaan aamupala, kuumennetaan ja täydennetään tuotantokeittiössä valmistettu pääruoka, kypsennetään energialisäke, tehdään salaatti sekä tarjoillaan tuotantokeittiössä valmistettu välipala. Ateriapalvelukustannukset ovat noin 185 000 euroa vuodessa (sisältäen toiminta- ja käyttökulut). Kustannukset jakautuvat seuraavasti: Perusopetus 40 000 euroa vuodessa, esiopetus 25 000 euroa vuodessa ja varhaiskasvatus 120 000 euroa vuodessa. Päiväkodin tilojen puhtauspalvelukustannukset ovat noin 3,70 euroa/m²/kk, koulun ja esiopetuksen tilojen puhtauspalvelukustannukset noin 1,60 euroa/m²/kk.

Järvensivun nykyisen päiväkodin kustannukset: Ateriapalvelut noin 75 000 euroa vuodessa ja puhtauspalvelut noin 23 000 euroa vuodessa.

Väistötilat

Koulun toiminta on ollut väistötiloissa Sairaalakadulla ja nyt Sammon koululla. Päiväkoti ei tarvitse väistötiloja vaan Järvensivun nykyinen päiväkoti toimii nykyisissä tiloissaan uudisrakennuksen valmistumiseen asti.

Lapsivaikutusten arviointi

Terveys: Järvensivun uusi päiväkoti mahdollistaa alueen lapsille kehittävän, oppimista edistävän, terveellisen ja turvallisen varhaiskasvatusympäristön lähipalveluna. Uusi päiväkoti pystyy tarjoamaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti oppimisympäristön, joka tarjoaa lapsille vaihtoehtoja mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen ja vauhdikkaaseen liikkumiseen, leikkeihin ja peleihin sekä rauhalliseen oleiluun ja lepoon.

Turvallisuus ja liikkuminen: Uudisrakennuksen suunnittelun yhteydessä mietitään päiväkotiympäristön liikenneturvallisuutta. Perusparannuksen yhteydessä päiväkodin pihaan lisätään lapsille ja henkilökunnalle polkupyöräpaikkoja, joista osa on katettuja. Saattoliikenteelle suunnitellaan turvallinen reitti ja päiväkodin huoltopiha järjestetään keittiön sisäänkäynnin yhteyteen erillään leikkipihasta, niin ettei se myöskään risteä saattoliikenteen kanssa. Päiväkotiin rakennettava liikuntasali osaltaan mahdollistaa varhaiskasvatuksen tavoitteen innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa.

Arjen sujuvuus: Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia lasten ja perheiden arjen sujumiseen, kun varhaiskasvatus pystytään tarjoamaan lähipalveluna alueen lapsille. Rakennuksen tilat tulevat olemaan monikäyttöisiä ja niitä on mahdollista vuokrata iltakäyttöön, esimerkiksi lasten harrastustoimintaa varten.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (16.6.2026) 16 §:n 2 momentin 7. kohdan mukaisesti lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta yli 1 000 000, mutta enintään 20 000 000 euron arvoisten tilahankkeiden tarveselvityksistä ja hankesuunnitelmista sekä niihin liittyvistä investointisopimuksista pitkäaikaisine käyttötalousvaikutuksineen.

Tiedoksi

Virpi Ekholm, Jarmo Viljakka, Niko Suoniemi, Anna-Maija Väänänen, Anu Tiira, Anni Andrejeff, Jenni Rämälä, Lauri Savisaari, Ulla Ojalammi, Elli Rasimus, Elina Kalliohaka, Matti Tanski (Pirkanmaan Voimia Oy), Elina Lahti (Pirkanmaan Voimia Oy), Petri Mölsä (Tampereen Tilapalvelut Oy), Jukka Kauppinen (Tampereen Tilapalvelut Oy), kitiatalous

Liitteet

- 1 Kopla 27.10.2026 Järvensivun päiväkodin ja koulun tarveselvitys
- 2 Kopla 27.10.2026 Järvensivun päiväkodin ja koulun tarveselvityksen liite 1 tilaohjelma
- 3 Kopla 27.10.2026 Järvensivun päiväkodin ja koulun tarveselvityksen liite 2 aikataulu
- 4 Kopla 27.10.2026 Järvensivun päiväkodin ja koulun tarveselvityksen liite 3 asemapiirros

§ 93

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmaraportti tammi-elokuu 2026

TRE:4548/02.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Vesa-Matti Kangas, puh. 050 566 4477 ja strategiacontroller
Lotta Harsunen, puh. 040 0915 244, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmaraportti tammi-elokuu 2026 hyväksytään.

Perustelut

Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toimeenpannaan strategian toteutussuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Vuosisuunnitelman seurantaraportti sisältää arvion vuosisuunnitelman toimenpidekokonaisuuksien toteumista, yksittäisten toimenpiteiden keskeiset onnistumiset ja poikkeamat, talouden toteumat sekä riskienhallinnan tilanteen. Vuosisuunnitelmasta raportoidaan lautakunnalle kolme kertaa vuodessa: huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteista.

Strategian laadinnan aikataulusta johtuen vuoden 2026 vuosisuunnitelmat hyväksyttiin lautakunnassa poikkeuksellisesti vasta kuluvan vuoden helmikuun kokouksessa. Tästä johtuen vuoden 2026 toimenpiteistä ja riskienhallinnasta raportoidaan ensimmäisen kerran vasta elokuun tilanteesta.

Lautakunnalle raportoidaan toiminnan osalta toimenpidekokonaisuuksien toteumat sekä yksittäisiin toimenpiteisiin liittyvät keskeiset onnistumiset ja poikkeamat. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman kaikkien 13 toimenpidekokonaisuuden arvioidaan elokuun tilanteessa toteutuvan suunnitellusti. Vuosisuunnitelmaraportissa kuvataan tarkemmin yksittäisten toimenpiteiden keskeisiä onnistumisia ja poikkeamia.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate-ennuste on 11,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennuste on 0,6 milj. euroa budjetoitua parempi varhaiskasvatuksen maksutuottojen ja perusopetuksen ulkokuntalaskutuksen takia. Toimintakulujen alitusennuste on 10,5 milj. euroa. Suurimmat säästöt syntyvät henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista, mitä selittää muun muassa varhaiskasvatuksen laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi

tarve (noin 220 paikkaa), perusopetuksen talouden tasapainottamistoimenpiteet sekä palvelusetelipäivähoidon hankkeiden viivästyminen ja ateriapalvelujen laskutusperusteen muutos. Myös varhaiskasvatuksen kalustohankinnat toteutuvat suunniteltua pienempinä. Lisäksi kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustukset alittuvat indeksijäädytyksen ja arvioitua pienemmän lapsimäärän vuoksi.

Kaupungin talouden tasapaino-ohjelman toteutumista seurataan toimenpidetasolla. Talousohjelmassa kasvatus- ja opetuslautakunnalle on määriteltä 19 talouden tasapainottamiseen tähtäävää toimenpidettä, joiden tavoitteena on saavuttaa vuonna 2026 yhteensä 2,0 miljoonan euron säästöt. Elokuun ennusteen mukaan tavoite toteutuu 126 prosenttisesti. Lautakunnan säästöt ylittävät tavoitteen 0,5 milj. eurolla, koska varhaiskasvatuksen ateriapalvelujen tilausjärjestelmän kehittämisestä syntyvät säästöt toteutuvat ennakoitua aiemmin ja sairauspoissaolojen vähentäminen on onnistunut tavoitetta paremmin.

Investointiennuste on 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Poikkeama johtuu varhaiskasvatuksen ennakoimattomien tarpeiden arvioitua pienemmästä toteumasta sekä koulujen ensikertaisen kalustamisen hankinnoissa saavutetuista säästöistä ja investointien osittaisesta siirtymisestä vuodelle 2027.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmaraportti tammi–elokuu 2026 on tämän asian liitteenä.

Hallintosäännön (16.6.2026) 16 §:n 1 momentin 5. kohdan mukaisesti lautakunnan tehtävänä on seurata toiminnan ja talouden tavoitteiden ja sopimusten toteutumista.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Elli Rasimus, Ulla Ojalammi, Mikko Koskela, Heli Nikander, Lotta Harsunen, Mika Vuori, Vesa-Matti Kangas, Jaana Hartman

Liitteet

1 Kopla 27.10.2026 Lautakunnan vuosisuunnitelmaraportti tammi–elokuu 2026

§ 94

Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoukset kevätkaudella 2027

TRE:5191/00.00.03/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Herrala Leeni

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoukset kevätkaudella 2027 pidetään pääsääntöisesti läsnäolokokouksina kaupungintalolla seuraavina päivinä klo 16.00 alkaen:

tiistai 26.1.2027

tiistai 9.3.2027

tiistai 27.4.2027

tiistai 8.6.2027

Tarvittaessa kokouspaikka ja -tapa voi olla myös sähköinen kokous.

Perustelut

Hallintosäännön (16.6.2026) 116 §:n mukaan toimitilien kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitilin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitilien jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Tiedoksi

Virastomestarit ja vartijat, Ravintola Viistokatu,
Luottamushenkilömuutokset, Pirjo-Liisa Länkinen, Heidi-Maria Kallio, Suvi Mironoff, Riikka Kolkkala

§ 95

Tampereen kaupungin esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2027–2028

TRE:3065/12.01.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Ojalampi Ulla

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, pedagoginen asiantuntija Kaisa Tuomarla, puh. 041 730 6138, varhaiskasvatuksen aluejohtaja Heli Rautanen, puh. 040 584 7692 etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Perusteluissa kuvatut Tampereen kaupungin esi- ja perusopetuksen lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajat hyväksytään.

Tämä päätös kumoaa kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksen 11.6.2024 § 61 siltä osin kuin päätöksessä on hyväksytty lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajat.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun kunnat valmistelevat esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-aikoja yhteistyössä. Tavoitteena on mahdollisimman yhtenäinen seudullinen ratkaisu, joka tukee opetuksen järjestämistä, kuntien välistä yhteistyötä ja perheiden arjen suunnittelua.

Lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajat on vahvistettu aiemmin seudullisen valmistelun perusteella. Kasvatus- ja opetuslautakunta on 11.6.2024 § 61 hyväksynyt Tampereen kaupungin peruskoulujen lukuvuosien 2025–2026, 2026–2027 ja 2027–2028 työ- ja loma-ajat.

Aiemman päätöksen jälkeen erityisesti Tampereella saatiin runsaasti huoltajapalautetta koulujen työ- ja loma-aikojen sijoittumisesta ja niiden vaikutuksista perheiden arkeen. Palautteessa nousivat esiin erityisesti syyslukukauden alkamisen ajankohta, joululoman pituus ja pääsiäisloman sijoittuminen. Asiaa käsiteltiin myös kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Työ- ja loma-aikoja sekä niistä saatua palautetta on käsitelty Tampereen kaupunkiseudun opetuspalvelutyöryhmässä, jossa ovat edustettuina kaupunkiseudun kunnat. Työryhmässä on tarkasteltu työ- ja loma-aikojen vaikutuksia opetuksen ja muiden palvelujen järjestämiseen, perheiden arkeen sekä kuntien väliseen yhteistyöhön. Opetuspalvelutyöryhmä päätti toteuttaa valmistelun tueksi kaupunkiseudun yhteisen huoltajakyselyn. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää huoltajien näkemyksiä

lukuvuoden alkamisesta, joululoman ajankohdasta ja pituudesta sekä pääsiäisloman pituudesta. Lisäksi kyselyssä selvitettiin näkemyksiä työ- ja loma-aikojen kehittämisestä tulevina vuosina.

Kysely toteutettiin Tampereen kaupunkiseudun kunnissa 24.8.–6.9.2026. Kyselyyn vastasi yhteensä 8 909 huoltajaa Kangasalta, Lempäälästä, Nokialta, Orivedeltä, Pirkkalasta, Tampereelta, Vesilahdelta ja Ylöjärveltä. Kyselyssä ei kysytty huoltajien näkemystä lukuvuoden päättymisestä eikä työpäivien kokonaismäärästä, koska ne määräytyvät lainsäädännön perusteella.

Kyselyn tulosten perusteella 53 prosenttia vastaajista kannatti lukuvuoden 2027–2028 aloittamista keskiviikkona 11.8.2027. Joululoman suosituimmat ajankohdat olivat 22.12.2027–9.1.2028 ja 22.12.2027–6.1.2028. Tulevien vuosien joululoman sopivimpana pituutena pidettiin kahta tai kahta ja puolta viikkoa.

Pääsiäisloman pituutta koskevat näkemykset jakaantuivat. Torstaista maanantaihin kestävää lomaa kannatti 42 prosenttia vastaajista, perjantaista maanantaihin kestävää lomaa 35 prosenttia ja 22 prosentille vastaajista loman pituudella ei ollut merkitystä. Tulevien vuosien osalta 54 prosenttia vastaajista toivoi koulujen alkavan mahdollisimman myöhään elokuussa.

Huoltajakyselyn tuloksia on hyödynnetty osana työ- ja loma-aikojen kokonaisarviointia. Valmistelussa on otettu huomioon myös opetuksen järjestämisen tarpeet, henkilöstövaikutukset, perheiden arjen sujuvuus, palvelujen järjestäminen sekä esi- ja perusopetuksen työ- ja loma-aikojen yhteensovittaminen. Kyselyn tulokset ovat yksi päätösvalmistelussa huomioon otettava tietolähde, eivätkä ne yksin määritä työ- ja loma-aikoja.

Saatujen palautteiden ja laajan kyselyaineiston perusteella aiemmin vahvistettuja työ- ja loma-aikoja on arvioitu uudelleen. Aikaisemman päätöksen muuttaminen perustuu päätöksen jälkeen saatuun uuteen tietoon ja sen pohjalta tehtyyn kokonaisarviointiin. Muutoksella pyritään muodostamaan opetuksen järjestämisen, palvelujen toteuttamisen ja perheiden arjen kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Opetuspalvelutyöryhmässä käsitellyn seudullisen kokonaisuuden pohjalta kukin kaupunkiseudun kunta vie työ- ja loma-aikoja koskevan esityksen päätettäväksi oman hallintosääntönsä mukaiselle toimielimelle.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (16.6.2026) 18 §:n 1 momentin mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää esiopetus ja perusopetus lukuun ottamatta aikuisten perusopetusta.

Lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-ajat

Lukuvuonna 2027–2028 on yhteensä 187 työpäivää. Lukuvuoden 190 työpäivästä vähennetään arkipäiville sijoittuvat itsenäisyyspäivä 6.12.2027, loppiainen 6.1.2028 ja vappu 1.5.2028.

Syyslukukausi 2027

Syyslukukausi alkaa keskiviikkona 11.8.2027.

Syysloma on viikolla 42 eli 18.–22.10.2027.

Itsenäisyyspäivä maanantaina 6.12.2027 on vapaapäivä.

Syyslukukausi päättyy keskiviikkona 22.12.2027.

Joululoma on 23.12.2027–9.1.2028.

Kevätlukukausi 2028

Kevätlukukausi alkaa maanantaina 10.1.2028.

Talviloma on viikolla 9 eli 28.2.–3.3.2028.

Pääsiäisloma on 14.–17.4.2028.

Vappupäivä maanantaina 1.5.2028 on vapaapäivä.

Helatorstai 25.5.2028 on vapaapäivä.

Kevätlukukausi päättyy lauantaina 3.6.2028.

Tiedoksi

Peruskoulujen rehtorit, peruskoulujen koulusihteerit, oppilashallinto, perusopetuksen hallinto, Lauri Savisaari, Riikka Kolkkala, Ulla Ojalammi, Elli Rasimus, Suvi Mironoff, Katri Mantere, Tanja Moisala, Jenni Mäkelä, Mirva Ritari, Heli Rautanen, Mari Aalto, Piia Laurén, taloushallinto (Jaana Hartman, Katja-Liisa Gråsten, Sanna Caloniemi, Petri Mäkinen, Joonas Palomäki), kaupunginvaltuusto, nuorisovaltuusto, Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) kirjaamo, Sirpa Tikka/Pirha, Reetta Ylistalo /Pirha, Tarja Alatalo/Voimia, Veera Kiviluoma/Voimia, Monetra Pirkanmaa (hr.pirkanmaa; maksuliikenne.pirkanmaa; kirjanpito.pirkanmaa), Tampereen kaupunkiseutu/Merja Nordling, Tampereen kristillinen koulu (Merja Kinnunen & hallinto), Tampereen yliopiston normaalikoulu (Heidi Östring, Jussi Karjalainen, Henry Leppäaho, Taru Olanterä, Teija Voimio), Svenska samskolan (Renny Holmqvist, Ulrika Nordlin, Pia Grönlund, Sabina Lindholm-Järvinen), Tampereen steiner koulu (Jari Hildén, Elina Kurjenmäki)

§ 96

Tampereen perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutokset 28.10.2026 alkaen

TRE:3177/12.01.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Ojalampi Ulla

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, opetusjohtaja Simo Turtiainen, puh. 040 088 7233, pedagoginen asiantuntija Kaisa Tuomarla, puh. 041 730 6138, pedagoginen asiantuntija Miina Sivula, puh. 050 550 6704, pedagoginen asiantuntija Outi Etu-Seppälä, puh. 040 358 0825, ja pedagoginen asiantuntija Teemu Nieminen, puh. 040 678 3753, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin paikallisen perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset hyväksytään koskien ortodoksisen uskonnon oppimäärän tavoite- ja sisältömuutoksia, käyttäytymisen arviointia vuosiluokilla 1–3 ja erityistä tutkintoa.

Päivitetty opetussuunnitelma tulee voimaan 28.10.2026.

Perusopetusjohtajalle myönnetään oikeus tehdä opetussuunnitelmaan luonteeltaan teknisiä muutoksia.

Perustelut

1 Ortodoksinen uskonto

Perusopetuslain 13 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee järjestää ortodoksiseen kirkkoon kuuluville oppilaille oman uskonnon opetusta sekä laatia ja hyväksyä opetusta varten opetussuunnitelma.

Tampereen kaupunkiseudulla on laadittu ortodoksisen uskonnon oppimäärään yhteiset tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet ja vuosiluokkaistetut arviointikriteerit perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (104/011/2014) mukaisesti.

Ortodoksisen uskonnon oppimäärän opetussuunnitelmaa on tarpeen päivittää.

Nykyisessä opetussuunnitelmassa koululaisjumalanpalvelusten on kuvattu kuuluvan osaksi uskonnon opetusta. Tämä ei vastaa Opetushallituksen ohjetta (OPH-3903-2022) ja sen tulkintaa Suomen perustuslain 11 §:stä, jonka mukaan kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen. Samassa ohjeessa todetaan:

- Uskonnon opetus ei ole Suomen perustuslain 11 §:ssä tarkoitettua uskonnon harjoittamista.

- Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sisältävät uskonnon harjoittamista.
- Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset tulee järjestää erillään muusta toiminnasta.

Tämän vuoksi opetussuunnitelmasta poistetaan koululaisjumalanpalveluksia koskeva kirjaus.

Samalla opetussuunnitelmaa tarkennetaan siten, että tavoitteet ja arviointikriteerit vastaavat aiempaa paremmin valtakunnallisia arviointikriteereitä, ortodoksisen uskonnon oppimäärän tehtävää ja opetuksen sisältöjä. Muutoksilla vahvistetaan kaikille oppilaille yhdenvertaista ja ei-tunnustuksellista uskonnonopetusta. Arviointikriteereitä täsmennetään muun muassa katsomuksellisen moninaisuuden kunnioittamisen osalta sekä siten, että oppimisympäristöinä voidaan hyödyntää koulun omia tiloja, pyhäkköjä ja muita katsomuksellisesti merkityksellisiä kohteita uskonnon oppiaineen tavoitteiden mukaisesti. Muutos ei estä kirkkovierailuja osana opetusta silloin, kun niiden pedagoginen tarkoitus liittyy opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Ortodoksisen uskonnon oppimäärän muutostekstit on laadittu yhteistyössä Tampereen kaupunkiseudun kanssa.

2 Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymiselle on Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritelty tavoitteet vuosiluokille 1–9 sekä arviointikriteerit vuosiluokille 4–9. Vuosiluokilla 1–3 käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti lukuvuositodistuksen liitteellä, mutta tavoitteiden arvioinnin soveltamista alemmilla vuosiluokilla ei ole aiemmin kirjattu opetussuunnitelmaan.

Opetussuunnitelmaa täsmennetään lisäämällä vuosiluokille 1–3 käyttäytymisen arviointiohjeistus. Muutos parantaa arvioinnin yhdenmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä sekä tukee tavoitteisiin perustuvaa käyttäytymisen arviointia kaikilla vuosiluokilla.

3 Erityinen tutkinto

Erityistä tutkintoa koskevissa opetussuunnitelman luvuissa 5.4.8. ja 6.12. paikallista opetussuunnitelmaa täsmennetään myöhään maahan muuttaneiden oppilaiden yhdenvertaisten opintopolkujen tukemiseksi. Muutoksella täsmennetään erityisen tutkinnon käyttöä koskevia paikallisia määräyksiä sekä yhdenmukaistetaan opetussuunnitelmatekstiä kuvaamalla erityisen tutkinnon käyttötarkoitusta ja soveltamistilanteita aiempaa selkeämmin. Täsmennys tukee myöhään maahan tulleen oppilaan osaamisen tunnistamista ja tunnustamista kaikille yhteisissä oppiaineissa sekä tarkoituksenmukaisten opetusjärjestelyjen tasapuolista suunnittelua.

Edellä esitetyt uudet kuvaukset kirjataan Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelman uskonnon oppiainesisältöihin sekä lukuihin 6.5., 6.12. sekä 5.4.8 ja ne julkaistaan ePerusteissa.

Edellä kuvatut muutokset tulisivat voimaan 28.10.2026.

Päätösvalta:

Tampereen kaupungin hallintosäännön (16.6.2026) 18 §:n mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää perusopetus lukuun ottamatta aikuisten perusopetusta. Lisäksi hallintosäännön 18 §:n mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunta päättää kasvatuksen ja opetuksen kuntatasoisten suunnitelmien hyväksymisestä.

Tiedoksi

Ulla Ojalampi, Simo Turtiainen, Mari Palviainen, Kaisa Tuomarla, Miina Sivula, Teemu Nieminen, Outi Etu-Seppälä, Sanna Tanni, Riikka Riihiniitty, Lauri Savisaari, Riikka Kolkkala, perusopetuksen rehtorit, perusopetuksen koulusihteerit

Liitteet

1 Kopla 27.10.2026 Liite Tampereen perusopetuksen

opetussuunnitelman paikalliset muutokset, ortodoksinen uskonto

2 Kopla 27.10.2026 Liite Tampereen perusopetuksen

opetussuunnitelman paikalliset muutokset, käyttäytymisen arviointi

§ 97

Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma 28.10.2026 alkaen

TRE:3177/12.01.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Ojalampi Ulla

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Ulla Ojalampi puh. 050 428 3044, opetusjohtaja Simo Turtiainen puh. 040 088 7233, pedagoginen asiantuntija Kaisa Tuomarla, puh. 041 730 6138 ja pedagoginen asiantuntija Miina Sivula, puh. 050 550 6704, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin perusopetuksen buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma hyväksytään.

Päivitetty opetussuunnitelma tulee voimaan 28.10.2026.

Perusopetuksen johtajalle myönnetään oikeus tehdä opetussuunnitelmaan luonteeltaan teknisiä muutoksia.

Perustelut

Perusopetuslain 13§ mukaan muihin kuin evankelis-luterilaiseen tai ortodoksiseen uskontokuntaan kuuluville oppilaille järjestetään heidän oman uskontonsa opetusta, jos vähintään kolmen oppilaan huoltajat sitä pyytävät. Tampereen kaupunki on aloittanut buddhalaisen uskonnon opetuksen järjestämisen lukuvuonna 2026–2027 huoltajien kirjallisen pyynnön seurauksena.

Perusopetuslain 15 §:n 1 momentin mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta varten opetussuunnitelma.

Paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Opetussuunnitelman perusteet, joissa Opetushallitus perusopetuslain 14 §:n 2 momentin mukaan päättää opetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä, ovat Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys.

Tampereen kaupungin perusopetuksessa on valmisteltu buddhalaisen uskonnon opetusta varten paikallinen opetussuunnitelma valtakunnallisten perusteiden pohjalta. Asia tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi uuden paikallisen opetussuunnitelman hyväksymiseksi.

Tämän asian liitteinä ovat buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma, joka on esitetty kolmessa eri asiakirjassa vuosiluokkakokonaisuuksille 1–2, 3–6 sekä 7–9. Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma olisi voimassa 28.10.2026 alkaen.

Päätösvalta:

Tampereen kaupungin hallintosäännön (16.6.2026) 18 §:n mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää perusopetus lukuun ottamatta aikuisten perusopetusta. Lisäksi hallintosäännön 18 §:n mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunta päättää kasvatuksen ja opetuksen kuntatasoisten suunnitelmien hyväksymisestä.

Tiedoksi

Ulla Ojalampi, Mari Palviainen, Simo Turtiainen, Kaisa Tuomarla, Miina Sivula, Riikka Kolkkala, Heidi-Maria Kallio

Liitteet

- 1 Kopla 27.10.2026 Liite Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma, vuosiluokkakokonaisuus 1–2
- 2 Kopla 27.10.2026 Liite Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma, vuosiluokkakokonaisuus 3–6
- 3 Kopla 27.10.2026 Liite Buddhalaisen uskonnon paikallinen opetussuunnitelma, vuosiluokkakokonaisuus 7–9

§ 98

Nuorisovaltuuston aloite koululuokkien koon kasvattamisen vaikutuksista sisäilmaan

TRE:3345/12.00.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Ekholm Virpi

Valmistelijan yhteystiedot

Koordinaattori Elina Kalliohaka, puh. 040 486 4918, hankepäällikkö Jarmo Viljakka, puh. 040 806 4105, kiinteistöpäällikkö Anni Andrejeff, puh. 040 630 9358, kiinteistöpäällikkö Jenni Rämälä, puh. 040 198 1286, etunimi. sukunimi@tampere.fi, kiinteistöpäällikkö Jussi Kuoppala, puh. 040 620 6368 ja sisäilma-asiantuntija Niina Tavi, puh. 040 541 1880, etunimi. sukunimi@tilapa.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Nuorisovaltuustolle annetaan vastauksena perustelutekstissä oleva lausunto.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto vaatii, että koulujen sisäilman seuranta lisätään ja että havaittuihin ongelmiin puututaan viivytyksettä. Tampereen nuorisovaltuusto ehdottaa, että oppimisympäristöjen kuormitusta tarkastellaan kokonaisuutena ja sisäilma-asioista viestitään avoimemmin ja laadukkaammin, jotta jokaisella on mahdollisuus tunnistaa ja ymmärtää sisäilman vaikutukset omaan hyvinvointiinsa. Nuorisovaltuusto tuo lisäksi esiin, että oppimisympäristöjen kokonaiskuormitusta tulee tarkastella nykyistä laajemmin.

Palvelurakennusten ylläpito

Tampereen Tilapalvelut vastaa kaupungin palvelurakennusten ylläpitämisestä. Kohteiden talotekniikkaa ja rakenteita huolletaan suunnitelmallisesti. Ylläpito-organisaation omien vika- ja olosuhdehavaintojen lisäksi vikailmoituksia saadaan kohteiden rakennusautomaatiojärjestelmien kautta, kohteiden käyttäjiltä ja kohteissa toimivilta muilta kumppaneilta. Vikoihin, olosuhdemuutoksiin ja havaittuihin ongelmiin pyritään puuttumaan ilman viiveitä ja usein jo ennen kuin ongelmat tuntuvat tai näkyvät kohteen käyttäjille. Olosuhdehaittoja kuten lämpötilaongelmia, tunkkaisuutta tai poikkeavia hajuja voivat aiheuttaa ilmanvaihtojärjestelmän tai muiden taloteknisten

järjestelmien toimintahäiriöt. Ilmanvaihdon riittävydestä tulee vuosittain useampia ilmoituksia. Välillä kyse on hetkellisestä ongelmasta, joka voi johtua esimerkiksi tilan väärästä käytöstä (liikaa ihmisiä tilassa) tai ilmanvaihtojärjestelmän viasta. Tämän kaltaiset ongelmat saadaan usein kuntoon käyttäjää opastamalla ja viat korjaamalla.

Mikäli selkeää, helposti tarkastettavaa tai korjattavaa syytä tilanteelle ei löydy niin ongelmatilojen olosuhteet mitataan. Näitä mittauksia suoritetaan joitain kymmeniä vuodessa. Olosuhdemittausten tulokset ylittävät/alittavat harvoin Asumisterveysasetuksen toimenpiderajat. Toisinaan ilmanvaihto osoittautuu tiloissa riittämättömäksi. Tilanteen korjaaminen voi tuolloin vaatia koko ilmanvaihtojärjestelmän mittaus- ja säätötyötä, joka voi olla pidempikestoinen prosessi. Vanhempien järjestelmien säätömahdollisuudet voivat myös olla rajallisia.

Kouluja koskee Asumisterveysasetus, jossa on määritelty, että tuloilman määrä tulee olla 6 l/s/hlö. Jos mittauksilla on varmistettu, etteivät sisäilman epäpuhtauslähteet tai lämpötila nouse niin suuriksi, että ne aiheuttavat terveyshaittaa, tuloilman määrä saa olla 4 l/s/hlö. Ilmamäärämittauksia tehdään esim. kuntotutkimusten yhteydessä tai jos tilassa koetaan olosuhdehaittaa. Suureen osaan koulujen luokkatiloista on toimitettu Tilapalveluiden toimesta tarroja, joissa on tieto henkilömäärästä, jolle tilan ilmanvaihto on riittävä.

Sisäilmatoimintamalli

Tampereen kaupungilla on vakiintunut sisäilmatoimintamalli. Katso <https://tampereentilapalvelut.fi/kiinteistokohteiden-johtaminen/sisailmapalvelut/sisailmaohjeet-ja-oppaat/>. Mahdollisten ongelmien ilmetessä, esim. vikailmoitusten kautta tai esihenkilöiden, työsuojelun edustajien, kouluterveydenhuollon tai työterveyshuollon yhteydenottojen myötä, tilannetta selvitetään ensin ilmanvaihdon toimivuuden tarkastuksilla, sitten sisäilmaprosessin mukaisilla esiselvityksillä ja tarvittaessa perusteellisemmilla tutkimuksilla. Sisäilmastotyöryhmissä ongelmia pyritään ratkaisemaan moniammatillisella yhteistyöllä sisäilma-asiantuntijoiden, kohteen esihenkilöiden (koulujen osalta rehtorit) sekä työsuojelun, terveydensuojelun, työterveyshuollon ja koulu-/opiskeluterveydenhuollon edustajien kesken.

Sisäilmakohteet ja sisäilmastotyöryhmät

Sisäilmakohteita, eli kohteita, joissa toimii sisäilmastotyöryhmä, on tällä hetkellä 28 kpl, joista perusopetuksen kouluja on 7 kpl. Vuonna 2017 sisäilmakohteiden määrä oli 107, joista perusopetuksen kouluja 30 kpl. Sisäilmakohteiden määrä on vähentynyt viime vuosien aikana merkittävästi, kun vanhoja rakennuksia on korvattu uudisrakennuksilla tai perusparannettu.

Sisäilmastotyöryhmien kokouksista laaditaan tiedote, joka jaetaan kohteen henkilöstölle sekä Wilman kautta oppilaiden huoltajille ja yläkoulujen osalta myös koulujen oppilaille. Tiedotteissa ohjeistetaan, kuinka tulee toimia, jos tiloissa koetaan oireilua tai olosuhdehaittoja. Tiedotteissa on myös Tilapalveluiden sisäilma-asiantuntijan yhteystiedot.

Kuntotutkimusten valmistuessa järjestetään koulun henkilöstölle ja oppilaiden huoltajille infot, joissa esitellään tutkimusten tulokset ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet ja infoon osallistuvilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä. Infotilaisuuksia järjestetään myös muulloin tarvittaessa, esimerkiksi silloin, kun rakennuksessa on tehty (käyttöö turvaavia) korjauksia.

Sisäilmakohteissa tiedotetaan siis kyseisen kohteen käyttäjiä tutkimusten tuloksista ja toimenpiteiden etenemisestä. Yleistä tietoa sisäilma-asioista, Tampereen kaupungin sisäilmatoimintamallista, vastauksia yleisesti kysyttyihin kysymyksiin sekä linkkejä luotettaviin lähteisiin on Tilapalveluiden nettisivuilla.

Sisäilmatiedon jakaminen

Tilapalveluiden sisäilma-asiantuntija osallistui maaliskuussa 2026 nuorisovaltuuston edunvalvontatiimin kokoukseen. Kokouksessa keskusteltiin sisäilmaongelmista ja niiden mahdollisista aiheuttajista. Kokouksen jälkeen sisäilma-asiantuntijat ovat pyytäneet yläkoulujen rehtoreita jakamaan sisäilmastotyöryhmien tiedotteet myös oppilaille. Sisäilma-asiantuntijat osallistuvat mielellään vastaaviin tilaisuuksiin myös jatkossa ja vastaavat nuorten kysymyksiin.

Koulujen kapasiteettitarkastelut

Kaikista Tampereen koulutalojen luokkatiloista tehty kapasiteettitarkastelu, joka perustuu tilan ilmanvaihdon riittävyteen ja pinta-alaan. Ryhmäkokoja ohjaa käytettävissä olevien tilojen ilmanvaihdon riittävyys ja luokkatilan pinta-ala. Tarkastelun perusteella on määritetty perusopetuksen koulurakennusten kokonaiskapasiteetit.

Perusteet aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi/ryhtymättä jättämiseksi

Nykyinen koulujen sisäilman seurantatapa ja havaittujen ongelmien käsittelyprosessi on jo yhdenmukaista, laadukasta ja suunnitelmallista. Havaittuihin sisäilmaongelmiin puututaan viipymättä ja sisäilmaselvitykset ovat tärkeysjärjestyksessä korkealla tasolla. Sisäilma-asioista viestiminen on jo nyt avointa ja kattavaa. Kaikki tulokset ja toimenpiteet esitellään kaikille tilojen käyttäjille tai heidän huoltajilleen. Tutkimusten valmistuttua pidetään infotilaisuus, jossa on myös mahdollisuus esittää kysymyksiä suoraan sisäilmatutkimusten ammattilaisille, sisäilmaprosessia hoitaville sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

Tiedoksi

lautakunnan päätöksestä: nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Liite Kopla 27.10.2026 Nuorisovaltuuston aloite

§ 99

Oikaisuvaatimus esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuspaikan myöntämisestä

TRE:4048/12.06.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Rasimus Elli

Valmistelijan yhteystiedot

Varhaiskasvatuksen aluejohtaja Heli Rautanen, puh. 040 584 7692,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihiteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut

Asian tausta

Toinen lapsen huoltajista on tehnyt oikaisuvaatimuksen 2.9.2026 samana päivänä tehdystä päätöksestä asiassa TRE:4048/12.06.00/2026.

Varhaiskasvatusyksikön johtajan viranhaltijapäätöksellä 2.9.2026 § 1 lapselle on myönnetty esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus Sammon koulun esiopetuksen yhteydessä 3.9.2026 –4.6.2027.

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista tai muuttamista ja asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimuksen mukaan arvioinnissa tulee ottaa huomioon lapsen väestötietojärjestelmän mukainen osoite, sen mukainen Hatanpään koulupolku, molempien yhteishuoltajien näkemykset sekä lapsen mahdollisuus ylläpitää säännöllistä ja tasapainoista suhdetta kumpaankin huoltajaan. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut, ettei lapsen vanhemman sisaruksen koulupaikkaa Sammon koulussa voida pitää nuoremman sisaruksen täydentävän varhaiskasvatuspaikan perusteena.

Lapselle on tehty 6.3.2026 esiopetuspaikkaa koskeva hallintopäätös, jonka mukaisesti esiopetus järjestetään Sammon koulun esiopetusryhmässä. Käytettävissä olevan selvityksen mukaan esiopetuspaikkaa koskevaan päätökseen ei ole haettu muutosta säädetyssä määräajassa, joten esiopetuspaikkaa koskeva päätös on lainvoimainen.

Nyt kyseessä oleva täydentävää varhaiskasvatusta koskeva asia on jo kertaalleen ratkaistu 6.3.2026, mutta siinä tapahtuneen kuulemisvirheen vuoksi asia on käsitelty uudelleen, koska aiemman oikaisuvaatimuksen myötä kasvatus- ja opetuslautakunta palautti asian 14.4.2026 viranhaltijalle uudelleen käsiteltäväksi. Asian palaututtua toinen huoltaja teki uuden hakemuksen 7.8.2026. Ennen 2.9.2026 tehtyä uutta, nyt oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä lapsen toista huoltajaa on kuultu hallintolain 34 §:n mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on toimittanut kirjalliset lausumansa 12.8.2026 ja 13.8.2026. Lausumissa on tuotu esiin lapsen väestötietojärjestelmän mukainen osoite, sen myötä määräytyvä Hatanpään koulupolku, huoltajan mahdollisuus osallistua lapsen arkeen, lapsen ystävyyssuhteet ja tuttu ympäristö sekä se, ettei huoltaja ole hyväksynyt hakemuksessa ilmoitettua toimintapaikkaa. Huoltaja on lisäksi toimittanut Digi- ja väestötietoviraston päätöksen, jonka mukaan Väinämöisenkadulle tehty osoitteenmuutosilmoitus on hylätty eikä osoitteenmuutos ole tullut voimaan – lapsen osoite on siis yhä oikaisuvaatimuksen tekijän luona Konttilukinkadulla.

Asian arviointi

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Kunnan on varhaiskasvatuslain 6 §:n mukaan järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka koti- tai asuinkunta kyseinen kunta on. Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset. Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuusiikää osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaan täydentävästi.

Tampereen kaupungin järjestämiskäytännön mukaan esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään siinä toimintayksikössä, jossa lapsi osallistuu esiopetukseen. Samassa toimintayksikössä toteutettava kokonaisuus vähentää lapsen päivittäisiä siirtymiä ja tukee esiopetuksen sekä täydentävän varhaiskasvatuksen muodostaman päivän jatkuvuutta, turvallisuutta ja pedagogista suunnitelmallisuutta. Tämä on nimenomaisesti todettu Tampereen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmassa (kohta 5.1.), josta kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt 19.5.2026 (§ 56), sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan 17.1.2024 päätöksessä § 7: Esiopetusta täydentävän toiminnan järjestäminen ja asiakasmaksut 1.8.2024 alkaen.

Koska lapsen esiopetus järjestetään lainvoimaisen päätöksen perusteella Sammon koulun esiopetusryhmässä, myös täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen samassa toimintakokonaisuudessa turvaa käytettävissä olevan selvityksen perusteella parhaiten lapsen päivittäisen arjen jatkuvuuden. Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämät näkemykset lapsen väestötietojärjestelmän mukaisesta osoitteesta, sen mukaan määräytyvästä koulupolusta, suhteesta kumpaankin huoltajaan sekä huoltajan osallistumisesta lapsen arkeen on otettu arvioinnissa huomioon. Asiassa ei ole esitetty sellaista täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvää selvitystä, jonka perusteella palvelu olisi lapsen edun vuoksi järjestettävä muualla kuin esiopetuksen yhteydessä.

Päätös ei ole perustunut sisarusperusteeseen, vaan lapsen edun mukaisuuteen ja siihen, että täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään samassa paikassa, jossa lapsen esiopetusta järjestetään. Sen vuoksi huoltajan esittämällä perusteella siitä, ettei vanhemman sisaruksen

koulupaikkaa Sammon koulussa tule huomioida nuoremman sisaruksen täydentävän varhaiskasvatuksen asiassa, ole asiassa merkitystä.

Huoltajan vastustus on huomioitu asiaa ratkaistaessa. Päätöksellä ratkaistaan kunnan järjestämisvastuulle kuuluva varhaiskasvatuspalvelu lapsen etu ensisijaisena harkintaperusteena. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista uutta selvitystä tai oikeudellista perustetta, jonka nojalla 2.9.2026 tehtyä päätöstä olisi muutettava tai se olisi kumottava. Asiassa ei myöskään ole tapahtunut menettelyvirhettä, jonka vuoksi se tulisi palauttaa uudelleen käsiteltäväksi päätöksen tehneelle viranhaltijalle.

Päätös on lainmukainen. Oikaisuvaatimus tulee perusteettomana hylätä.

Sovelletut oikeusohjeet

Varhaiskasvatuslaki 4, 6 § 1 mom., 12 § 2 mom.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 17.1.2024 § 7: Esiopetusta täydentävän toiminnan järjestäminen ja asiakasmaksut 1.8.2024 alkaen

Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.5.2026 § 56: Tampereen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen

Tämän asian liitteet ovat ovat salassa pidettäviä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 32. kohdan nojalla. Henkilötietojen suojaamiseksi tämän päätöksen sisältämiä henkilötietoja ei julkaista verkkoon.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassa pidettävät ja henkilötietoja sisältävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, lapsen toinen huoltaja, Heli Rautanen, Johanna Eskelinen, Elli Rasimus, Susanna Vuorimaa, Riikka Kolkkala, Lauri Savisaari

§ 100

Tiedotusaineisto

TRE:4101/00.04.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Herrala Leeni

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut tiedoksi seuraava asia:

- Lautakunnalle on saapunut tiedoksi Tampereen kaupungin liikkumisohjelma. Liikkumisohjelma on laadittu vuosille 2026–2030. Liikkumisohjelman tavoitteena on edistää kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa ja fyysistä toimintakykyä. Ohjelma kokoaa yhteen jo käynnissä olevia toimenpiteitä ja suuntaa tulevaa kehittämistyötä tunnistamalla keskeiset painopisteet. Se luo suuntaviivoja kaupungin eri palvelualueiden lähivuosien toimenpiteille, joilla lisätään eri-ikäisten kaupunkilaisten liikkumista.

Liitteet

1 Kopla 27.10.2026 Tampereen kaupungin liikkumisohjelma vuosille 2026–2030

§ 101

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kasvatus- ja opetuslautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Julkiset päätöspöytäkirjat liitteineen osoitteessa: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>

Lautakunnalle on saapunut seuraavat päätöspöytäkirjat:

Perusopetusjohtaja

§ 96 Tulojen ja menojen hyväksyjät sekä tilausoikeudet perusopetuksen palveluryhmässä, 05.10.2026

Rehtori, Hatanpään koulu

§ 34 Hatanpään koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksyminen lukuvuodelle 2026-2027, 08.10.2026

§ 37 Hatanpään koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman päivityksen hyväksyminen lukuvuonna 2026-2027, 22.10.2026

Rehtori, Juhannuskylän koulu

§ 25 Juhannuskylän koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksyminen, 06.10.2026

Rehtori, Lamminpään koulu

§ 3 Lamminpään koulun lukuvuosisuunnitelman hyväksyminen 2026-2027, 30.09.2026

§ 5 Lamminpään koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksyminen 2026-2027, 30.09.2026

Rehtori, Lentävänniemen koulu

§ 4 Lentävänniemen koulun lukuvuosisuunnitelman hyväksyminen 2026-2027, 02.10.2026

§ 5 Lentävänniemen koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksyminen 2026-2027, 07.10.2026

Rehtori, Raholan koulu

§ 13 Raholan koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman hyväksyminen lukuvuodelle 2026-2027, 30.09.2026

§ 14 Raholan koulun lukuvuosisuunnitelman hyväksyminen lukuvuodelle 2026-2027, 05.10.2026

Rehtori, Takahuhdin koulu

§ 28 Takahuhdin koulun koulukohtainen opetussuunnitelma 2026-2027, 30.09.2026

§ 29 Takahuhdin koulun lukuvuosisuunnitelma 2026-2027, 30.09.2026

Rehtori, Vuoreksen koulu

§ 25 Vuoreksen koulun lukuvuosisuunnitelman hyväksyminen osittain,

24.08.2026

§ 27 Vuoreksen koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman
hyväksyminen lukuvuodelle 2026-2027, 30.09.2026

Varhaiskasvatusjohtaja

§ 125 Muilta kunnilta varhaiskasvatuspalveluista perittävät maksut
vuonna 2026, 05.10.2026

§ 139 Palvelusetelillä järjestettävän esiopetusta täydentävän
varhaiskasvatuksen lounaskulujen korvaaminen koulujen loma-aikoina,
19.10.2026

§ 147 Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen
palveluryhmän ja Ammattiopisto Luovi Oy:n yhteistyösopimus, 19.10.2026